

Sygn. akt IV CZ 83/14

POSTANOWIENIE

Dnia 27 listopada 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Górowski (przewodniczący)

SSN Józef Frąckowiak (sprawozdawca)

SSA Elżbieta Fijałkowska

w sprawie z wniosku L. K.
przy uczestnictwie M. K. i B. K.
o zmianę postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku po A. K.,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 27 listopada 2014 r.,
zażalenia uczestniczki postępowania B. K.
na postanowienie Sądu Okręgowego w G.
z dnia 6 lutego 2014 r.,

uchyla zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w G. uchylił postanowienie Sądu Rejonowego w W. z dnia 28 lutego 2012 r. i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania temu Sądowi. W zażaleniu uczestniczka postępowania, zarzucając naruszenie art. 386 § 4 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c., wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Okręgowy, uchylając postanowienie Sądu Rejonowego i przekazując temu Sądowi sprawę do ponownego rozpoznania, uznał, że wskutek błędnej kwalifikacji prawnej sprawy nie została rozpoznana jej istota. O tym, czy istniała podstawa do uchylenia postanowienia Sądu Rejonowego decyduje wobec tego to, jakie przepisy powinny stanowić podstawę rozstrzygnięcia, na co trafnie w zażaleniu wskazuje uczestnik postępowania.

Wnioskodawca domagał się we wniosku, złożonym w dniu 12 lipca 2006 r. stwierdzenia nabycia spadku po A. K. w zakresie dziedziczenia gospodarstwa rolnego. Jak ustaliły orzekające w sprawie sądy, spadek po zmarłym w 1985 r. A. K., na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w G. z dnia 30 maja 1987 r., z mocy ustawy przypadł jego dzieciom po 1/3, w tym wnioskodawcy i uczestniczce. Sąd stwierdził również w tym postanowieniu, że udziały we wchodzącym w skład spadku gospodarstwie rolnym nabyli synowie L. K. i M. K. po 1/2. Na skutek kasacji Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 10 lipca 1998 r. uchylił postanowienie Sądu Rejonowego z dnia 30 maja 1987 r. w części orzekającej o dziedziczeniu gospodarstwa rolnego i przekazał sprawę w tym zakresie do ponownego rozpoznania sądowi I instancji, aby sąd ten zbadał uprawnienia spadkobierców do dziedziczenia gospodarstwa rolnego. Sąd Rejonowy w G. postanowieniem z dnia 20 marca 2003 r. umorzył postępowanie. W uzasadnieniu stwierdził, że nieruchomości spadkodawcy w dacie jego zgonu nie stanowiła gospodarstwa rolnego, dlatego zbędnym stało się orzekanie w tym zakresie. Zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem Sądu Najwyższego ustalenie, że w skład spadku nie wchodzi gospodarstwo rolne, może wynikać z uzasadnienia postanowienia

wydanego w sprawie, w której sąd badał tę okoliczność (postanowienie SN z dnia 26 marca 1998 r., I CKN 679/97). W tej sytuacji, skoro prawomocnie zostało stwierdzone, że w skład spadku nie wchodziło gospodarstwo rolne sytuację spadkobierców po A. K. określa postanowienie o stwierdzenie nabycia spadku wydane przez Sąd Rejonowy w G. z dnia 30 maja 1987 r. Wnioskodawca w rozpoznawanej sprawie mógł jedynie, na podstawie art. 697 § 1 k.p.c., wnieść o zmianę tego postanowienia, co prawidłowo zwrócił uwagę Sąd Rejonowy w W. w swoim postanowieniu z dnia 28 lutego 2012 r.

Biorąc pod uwagę, że Sąd Okręgowy bez podstawy prawnej nakazał ponowne badanie problemu, który jest już prawomocnie rozstrzygnięty brak podstaw do stwierdzenia, że Sąd Rejonowy nie rozpoznał istoty sprawy, a tym samym w świetle art. 386 § 4 k.p.c., brak podstaw do uchylenia jego postanowienia.

Mając powyższe na względzie Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398¹⁵ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 1¹ i § 3 k.p.c., orzekł jak w sentencji postanowienia.